Lietas arhīva Nr. A42-00471-20/2
ECLI:LV:ADRJRIT:2020:1027.A420205619.2.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2020. gada 27. oktobrī

Administratīvā rajona tiesa
tiesnese Ilze Andruškina,

piedaloties pieteicējas „Kanva EU" SIA pārstāvim /pers. D/,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta – pārstāvim /pers. E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz „Kanva EU" SIA pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta, ar kuru „Kanva EU" SIA tiktu atmaksāta 2018. gada novembrī deklarētā pievienotās vērtības nodokļa pārmaksa 3110,04 *euro*, izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja „Kanva EU" SIA iesniedza Valsts ieņēmumu dienestam (turpmāk – dienests) Pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju par 2018. gada novembri, kurā deklarēja pārmaksāto pievienotās vērtības nodokli 3110,04 *euro*.

Ar dienesta Nodokļu pārvaldes Otrās pievienotās vērtības nodokļa datu ticamības novērtējuma daļas 2019. gada 4. marta lēmumu Nr. 30.1-8.43/93551 pieteicējai atteikts apstiprināt un atmaksāt pārmaksāto nodokli 3110,04 *euro*.

[2] Izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, ar dienesta 2019. gada 3. maija lēmumu Nr. 30.1-8.2/160540 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) zemākas iestādes lēmums atstāts negrozīts.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Nav konstatējama tieša un tūlītēja saikne starp pieteicējas darījumu ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA" un uz nākotni vērstiem darījumiem ar Lielbritānijas uzņēmumu *SJM ALLOYS & METALS LTD* (turpmāk – Lielbritānijas uzņēmums). Tādējādi pieteicējas darījums ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA" primāri nav bijis vērsts tieši uz pieteicējas ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās darbības nodrošināšanu un saistīts ar citu apliekamu darījumu nodrošināšanu, kas liedz pieteicējai atskaitīt priekšnodokli.

[2.2] Pieteicēja nav saņēmusi atļauju saskaņā ar 2011. gada 13. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 960 „Noteikumi par kārtību, kādā iepērk un realizē melno un krāsaino metālu atgriezumus un lūžņus un izsniedz licences metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai Latvijā, kā arī par valsts nodevas likmi par licenci metālu atgriezumu un lūžņu iepirkšanai un valsts nodevas maksāšanas kārtību" veikt šāda veida darījumu.

[2.3] No pieteicējas iesniegtajiem pierādījumiem un paskaidrojumiem nerodas skaidrs priekšstats par darījuma patieso nolūku. No iesniegtās starptautiskās preču transporta pavadzīmes (*CMR*) Nr. 11012019, izriet, ka pieteicēja 2019. gada 11. janvārī nosūtīja Lielbritānijas uzņēmumam 15 paletes ar kobalta sakausējumu ar kopējo svaru 14,9 tonnas. Taču pieteicējas 2018. gada 2. novembra rēķins izrakstīts par dažādu kobalta sakausējumu pārdošanu Lielbritānijas uzņēmumam ar kopējo svaru 21,8 tonnas par summu 50 447,75 *euro*, kura atbilst lietā esošajos AS „Citadele banka" maksājumos norādītajām summām.

[2.4] *CMR* pavadzīme ir noteikta vienošanās starp kravas nosūtītāju un kravas pārvadātāju par atlīdzību veikt starptautiskos kravas pārvadājumu pakalpojumus. No pieteicējas iesniegtās *CMR* pavadzīmes Nr. 11012019 nav iespējams konstatēt pieteicējas darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

[3] Pieteicēja iesniedza tiesā pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pārsūdzētais lēmums satur tukšas un vispārīgas frāzes. Tajā ir citētas vispārīgas tiesību normas, dienestam neievērojot Administratīvā procesa likuma 67. panta trešo daļu.

[3.2] Ieraksts 2018. gada 29. novembra pirkuma līgumā, ka efektīvākais kustamās manta izmantošanas veids ir utilizācija metāllūžņos, tika izdarīts, pamatojoties uz SIA „BPM Bernstein" veikto kustamās mantas novērtējumu. Minētais novērtējums ir bankas administratora izmantots mehānisms pārdodamo bankas aktīvu cenas noteikšanai.

[3.3] Pieteicējas nopirktā manta atrodas pieteicējas ražotnē /adrese/. Tā tika un tiek izmantota pieteicējas sniegto pakalpojumu realizācijā (šķirotu materiālu pārstrāde), tostarp Lielbritānijas uzņēmuma pasūtījumu izpildē.

[3.4] Pieteicēja no Lielbritānijas uzņēmuma saņēma kobalta lūžņus, un pēc pieteicējas veiktās apstrādes piemaisījumu atdalīšanai un kobalta sakausējumu izveides iegūtie kobalta sakausējumi tika nosūtīti Lielbritānijas uzņēmumam.

Dienestam ir iesniegtas *CMR* pavadzīmes gan par kobalta lūžņu saņemšanu no Lielbritānijas uzņēmuma, gan izsniegšanu Lielbritānijas uzņēmumam.

CMR pavadzīmes identificē arī kravas saņēmēju.

[3.5] Turpmākajā pievienotās vērtības nodokļa pārmaksas atgūšanā dienests nav izteicis iebildumus pret *CMR* pavadzīmēm darījumos ar Lielbritānijas uzņēmumu, tādējādi neievērojot Administratīvā procesa likuma 5. un 6. pantu.

[4] Dienests paskaidrojumā par pieteikumu norāda, ka tas ir nepamatots, un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem argumentiem.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Dienests pieteikumu neatzina, atsaucoties uz pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Lietā izšķirams jautājums, vai dienests pamatoti atteica pieteicējai atmaksāt pievienotās vērtības nodokļa pārmaksu par 2018. gada novembri 3110,04 *euro*.

[7] Pieteicējas Pievienotās vērtības nodokļa deklarācijas par 2018. gada novembri pārskatā „Pārskats par priekšnodokļa un nodokļa summām, kas norādītas nodokļa deklarācijā par taksācijas periodu" daļā „Nodokļa summas par iekšzemē iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem" ir uzrādīti darījumi ar SIA „VDD25" (trīs darījumi), sabiedrību ar ierobežotu atbildību „KOMPĀNIJA AVOTIŅI", sabiedrību ar ierobežotu atbildību „KRK VIDZEME" un akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA", savukārt daļā „Nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem, kas saņemti no Eiropas Savienības dalībvalstīm" uzrādīti divi darījumi ar Igaunijas uzņēmumu *BFS OŪ* (*lietas 40. lapa*).

Dienests, izvērtējot minēto deklarāciju, pamatojoties uz likuma „Par nodokļiem un nodevām" $32.^2$ panta pirmo daļu, lūdza pieteicējai iesniegt papildu informāciju, proti, darījumu apliecinošus dokumentus par darījumu ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA" un darījumu apliecinošus dokumentus par trim lielākajiem darījumiem deklarācijas pārskata 48.2. rindā uzrādītajiem citās valstīs veiktajiem darījumiem 50 447,75 *euro* apmērā (*lietas 28.-29. lapa*).

Izvērtējot pieteicējas iesniegtos dokumentus, dienests secināja, ka pieteicējas darījums ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA" nav vērsts uz pieteicējas ar pievienotās vērtības nodokli apliekamas darbības nodrošināšanu, t.i., nav saistīts ar citu apliekamu darījumu nodrošināšanu. Šā secinājuma pamatā ir gan 2018. gada 29. novembra starp pieteicēju un akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA" noslēgtā pirkuma līgumā norādītais, gan pieteicējas deklarētās darbības veids, gan arī darījuma ar Lielbritānijas uzņēmumu kritiskais novērtējums.

Pieteicēja, iebilstot dienesta secinājumam, argumentē, ka no akciju sabiedrības „TRASTA KOMERCBANKA" iegādātās preces izmanto, lai sniegtu pakalpojumus (šķirotu materiālu pārstrāde), tostarp Lielbritānijas uzņēmumam.

[8] Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92. panta pirmās daļas 1. punktu, ja preces iegādātas un pakalpojumi saņemti ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai vai tādu citās valstīs veiktu darījumu nodrošināšanai, kuri būtu apliekami ar nodokli, ja tie tiktu veikti iekšzemē, priekšnodoklis ir no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem saņemtajos nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem.

Saskaņā ar minēto tiesību normu priekšnodoklis no valsts budžetā maksājamā pievienotās vērtības nodokļa ir atskaitāms, ja ir ievēroti šādi nosacījumi: 1) nodokļa maksātājs ir reģistrēts ar Pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā; 2) nodokļa maksātājs ir saņēmis preces vai pakalpojumus un likumā noteiktajā kārtībā noformētu pievienotās vērtības nodokļa rēķinu; 3) rēķins, kā arī preces vai pakalpojumi ir saņemti no citas ar pievienotās vērtības nodokli apliekamās personas, kas ir norādīta nodokļa rēķinā; 4) saņemtās preces vai pakalpojumi tiek izmantoti savu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna ar pievienotās vērtības nodokli apliekamā prece vai pakalpojums.

Tādējādi viens no priekšnoteikumiem priekšnodokļa atskaitīšanai ir preču vai pakalpojumu izmantošana ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai.

Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas atziņām, lai nodokļu maksātājam tiktu atzītas tiesības uz priekšnodokļa atskaitījumu un tiktu noteikts šo tiesību apjoms, ir nepieciešama tiešas un tūlītējas saiknes esamība starp konkrētu iepriekš veiktu darījumu un vienu vai vairākiem vēlāk veiktiem darījumiem, kas piešķir atskaitījuma tiesības. Tiesības atskaitīt priekšnodokli, kas samaksāts par iepriekš iegādātām precēm vai pakalpojumiem, paredz, ka to iegādes izdevumi veido daļu no tādu darījumu cenas, par kuriem nākotnē jāmaksā pievienotās vērtības nodoklis, kas dod tiesības veikt atskaitījumu (*Eiropas Savienības Tiesas 2007. gada 8. februāra sprieduma lietā Nr. C-435/05 23. punkts un 2009. gada 29. oktobra sprieduma lietā Nr. C-29/08 57. un 58. punkts*).

Līdz ar to ir nepieciešams, lai pievienotās vērtības nodoklis ir samaksāts par tādām precēm, kas patiešām vajadzīgas pieteicējas saimnieciskās darbības un apliekamu darījumu nodrošināšanai. Turklāt jāpastāv tiešai un tūlītējai saiknei starp priekšnodokli un apliekamajiem darījumiem (*Augstākās tiesas 2017. gada 29. decembra sprieduma lietā Nr. SKA-315/2017 9. punkts (A420481812), 2014. gada 31. oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-335/2014 (A420528310) 13. punkts, 2012. gada 8. novembra sprieduma lietā Nr. SKA-523/2012 (A42615108) 9. punkts* un *2010. gada 29. marta sprieduma lietā Nr. SKA-52/2010 (A42476406) 8. punkts*).

Vērtējot pieteicējas deklarēto darījumu ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA", tiesa norāda turpmāk minēto.

[9] Minētā darījuma apliecināšanai pieteicēja iesniedza dienestam 2018. gada 29. novembra pirkuma līgumu (*lietas 20. lapa*), 2018. gada rēķinu Nr. 5291N-29112918 (*lietas 31. lapa*) un 2018. gada 30. novembra maksājuma uzdevumu (*lietas 30. lapa*), kas apliecina, ka pieteicēja par iegādātajām precēm ir samaksājusi.

Minētajā pirkuma līgumā norādīts, ka akciju sabiedrībai „TRASTA KOMERCBANKA" pieder šā līguma pielikumā Nr. 1 uzskaitītā kustamā manta (bīstamo atkritumu apsaimniekošanas, apstrādes un utilizācijas tehnoloģiskās līnijas, iekārtas un aprīkojums). Kustamās mantas novērtējumā konstatēts, ka kustamās mantas tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs un efektīvākais kustamās mantas izmantošanas veids ir utilizācija metāllūžņos. Līguma 2.1. punktā norādīts, ka kustamā manta tiek pārdota kā metāllūžņi.

Lietas materiālos ir arī šā līguma pielikums (*lietas 32.-38. lapa*). Tajā ir 214 preču pozīcijas, piemēram, vairāki laboratorijas elektriskie svari, dators, dokumentu plaukts ar atvilktnēm, printeris, vairāki kases aparāti, trīs elektriskie sildītāji, divi sieviešu manekeni, seifs, 31 apģērbu stends, 49 garderobes skapji (metāla, divu durvju), pieci monitori, vairāki biroja krēsli un galdi, elektrokrāsns, vairākas dzirnavas, videonovērošanas sistēmas iekārta, boilers, vairāki ķīmiskie reaktori, tvaika iekārtas un savācēji.

Kā pieteicēja ir paskaidrojusi apstrīdēšanas iesniegumā, minētās preces akciju sabiedrība „TRASTA KOMERCBANKA" bija ieguvusi no sava parādnieka, kas nodarbojās ar krāsaino metālu pārstrādi. Ar to nodarbojas arī pieteicēja, līdz ar to tai bija nepieciešams iegādāties šīs preces (*lietas*

16. lapa). Savukārt tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis paskaidroja, ka iepriekš preces piederējušas sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ļ.EKONGERMESS".

Kā izriet no tiesai pieejamās informācijas komercreģistrā, sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Ļ.EKONGERMESS" un pieteicējai ir vieni un tie paši valdes locekļi – /pers. I/ un /pers. J/.

Savukārt darījuma ar Lielbritānijas uzņēmumu apliecināšanai pieteicēja dienestam iesniedza 2018. gada 2. novembra rēķinu Nr. KV01 (*lietas 62. lapa*), 2018. gada 6. novembra kredīta paziņojumu par daļēji veikto samaksu (*lietas 64. lapa*) un *CMR* pavadzīmi (*lietas 63. lapa*). Tiesvedības laikā minētā darījuma apliecināšanai pieteicēja iesniedza tiesā *CMR* pavadzīmes, kas saistītas ar nosūtāmās kravas atgriešanu pieteicējai no ostas, 2019. gada 11. janvāra rēķinu Nr. 1901-0122 par pārvadājuma organizēšanu un elektroniskā pasta saraksti (*lietas 70.-98. lapa*), kā arī dokumentus svešvalodā, kas pieteicējas ieskatā izskaidro svara atšķirības starp saņemto kravu no Lielbritānijas uzņēmuma un nosūtīto kravu Lielbritānijas uzņēmumam (*lietas 142.-144. lapa*).

Tiesas sēdē pieteicēja paskaidroja, ka sniedza Lielbritānijas uzņēmumam pakalpojumu – pārstrādāja Lielbritānijas uzņēmumam no tā saņemtos kobalta sakausējumu lūžņus.

[10] Izvērtējot pieteicējas deklarētā darījuma ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA" nepieciešamību pieteicējas saimnieciskās darbības un apliekamu darījumu nodrošināšanā, tiesa piekrīt dienestam, ka saikne starp agrāko darījumu un darījumiem, kas seko, nav konstatējama.

Pirmkārt, kā to pareizi norāda dienests, preces iegādātas kā metāllūžņi. Līgumā arī ir ietverta atsauce uz 2018. gada 30. oktobra SIA „BPM Bernstein" Kustamās mantas novērtējumu, saskaņā ar kuru mantas tehniskais stāvoklis ir nepamierinošs un efektīvākais tās izmantošanas veids ir utilizācija metāllūžņos. Līdz ar to iegādāto preču sliktā tehniskā stāvokļa dēļ ir apšaubāms, ka tās var tikt izmantotas pieteicējas saimnieciskajā darbībā – šķirotu materiālu pārstrādē. Loģiski nav izskaidrojama arī pieteicējas vēlme iegādāties tik sliktā tehniskā stāvoklī esošas mantas, kuras pārdotas kā lūžņi, lai tās izmantotu saimnieciskajā darbībā. Šajā gadījumā drīzāk ir saskatāma vēlme gūt fiskālas priekšrocības.

Pieteicēja tiesas sēdē norādīja, ka tai nav nekāda sakara ar līgumā norādīto SIA „BPM Bernstein" Kustamās mantas novērtējumu, kā arī atsauci uz to, ka preces tiek pārdotas kā metāllūžņi, līgumā ierakstīja akciju sabiedrība „TRASTA KOMERCBANKA". Kā tiesas sēdē norādīja pieteicēja, tā nav pieteicējas darīšana, ka līgumā ir rakstīts, ka preču izmantošanas veids ir utilizācija metāllūžņos.

Šāda pieteicējas pozīcija neiztur kritiku. Civiltiesībās pastāvošais līgumu slēgšanas princips paredz iespēju līdzējiem veidot līgumattiecības un noteikt līguma saturu atbilstoši līdzēju brīvai izvēlei. Tas nozīmē, ka katrs tiesību subjekts var brīvi izlemt, vai noslēgt līgumu un kāda satura līgumu slēgt.

Tā kā pieteicēja pēc brīvas gribas ir noslēgusi konkrēta satura un formas līgumu ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA", pieteicējai nav pamata norobežoties no līgumā norādītā. Kaut arī līgumā norādītais preču izmantošanas veids neliedz pieteicējai preces izmantot citādi, tomēr tas norāda uz preču tehnisko stāvokli un liek kritiski lūkoties uz iespēju šādas preces izmantot pieteicējas saimnieciskajā darbībā.

Otrkārt, tiesas sēdē ar pieteicēju vairākkārt tika pārrunāts jautājums, kādā veidā iegādātās preces ir izmantojamas (tika izmantotas) pieteicējas saimnieciskajā darbībā, tostarp pasūtījuma no Lielbritānijas uzņēmuma izpildē. No vienas puses, pieteicēja apgalvo, ka visas iegādātās preces pieteicēja izmanto, lai pārstrādātu šķirotus materiālus. Pieteicēja norāda, ka viss preču kopums tiek izmantots metālu saturošu atkritumu pārstrādē, lai iegūtu tīru vērtīgo metālu. Tomēr, no otras puses, pieteicēja nespēj paskaidrot, kāda ir katras konkrētās iegādātās preces loma metālu pārstrādē. Pieteicēja minēja, ka ar laboratorijas svariem pieteicēja sver saņemto metālu partiju, lai noteiktu, cik ir iespējams iegūt vērtīgo metālu; uzlīmju printeri pieteicēja izmanto, lai apzīmētu katru partiju, garderobes skapjos pieteicēja glabā speciālo tērpu, ar kuru tiek veikta metālu pārstrāde.

Tiesa neapšauba, ka kādām no pieteicējas iegādātajām precēm var tikt atrasts pielietojums arī pieteicējas saimnieciskajā darbībā, tomēr pieteicēja iegādājās tik dažādu preču kopumu, starp kurām ir arī tādas preces, kuru pielietojumu savā saimnieciskajā darbībā pieteicēja nav izskaidrojusi, piemēram, kases aparātu, manekenu, seifa. Nav arī racionāli pieteicējai iegādāties 49 garderobes skapjus, lai tur divi darbinieki glabātu savus metāla pārstrādē izmantojamos speciālos tērpus (vai arī 13 darbinieki atbilstoši pieteicējas norādītajam darbinieku skaitam 2019. gadā (*lietas 69. lapa*)). Arī manekenu kā pakaramo izmantošana nenorāda uz pieteicējas iegādāto preču izmantošanu pieteicējas saimnieciskajā darbībā, lai nodrošinātu citus apliekamus darījumus, bet gan uz to, ka pieteicēja tiesvedības laikā mēģina atrast iegādāto preču pielietojumu metāla pārstrādē, kas neizpilda priekšnodokļa atskaitīšanas priekšnoteikumu, ka preces ir izmantotas ar nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai.

Arī pašas pieteicējas pozīcija nav konsekventa, jo pieteicēja gan uzsver, ka visas preces izmanto metālu pārstrādē, gan arī norāda, ka nezina, ko darīt ar dažām iegādātajām precēm. Tas ir norādīts arī apstrīdēšanas iesniegumā, proti, kā norāda pieteicēja, ne visas nopirktās preces ir izmantojamas tieši pieteicējas uzņēmējdarbībā, piemēram, manekeni, un tos nāksies realizēt citām personām (*lietas 16. lapa*). Tiesas sēdē pieteicēja arī norādīja, ka, iespējams, dažas preces nemaz nav darba kārtībā.

Tomēr priekšnodokļa atskaitīšanai, kā jau minēts iepriekš, kā obligāts priekšnoteikums ir preču izmantošana savu ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai un patiesa nepieciešamība tās iegādāties tieši šādam mērķim. Tātad būtisks ir ne tikai apstāklis, ka nodokļu maksātājs vispār veic ar pievienotās vērtības nodokli apliekamus darījumus, bet arī tas, ka konkrēto preču iegādes darījumi, par kuriem persona atskaita priekšnodokli, ir tieši un to veikšanas brīdī saistīti ar nākotnes darījumiem.

Minēto nemaina arī pieteicējas arguments, ka pieteicējai nebija iespējams izvēlēties, kuras preces pirkt, jo tās tika pārdotas kā preču kopums un akciju sabiedrībai „TRASTA KOMERCBANKA" bija nepieciešams līdz 2018. gada 30. novembrim atbrīvot teritoriju. Šis arguments tikai norāda uz to, ka pieteicējai nav tiesību atskaitīt priekšnodokli par iegādātajām precēm. Tiesa nesaskata pamatu pieteicējai iegādāties preces, kas tai nav nepieciešamas saimnieciskajā darbībā, un par to iegādi atskaitīt priekšnodokli. Arī arguments par nepieciešamību atbrīvot teritoriju nenoteic nepieciešamību iegādāties pieteicējai nevajadzīgas preces, kuras pielietojumu metāla pārstrādē pieteicēja nevar paskaidrot.

Tiesas sēdē pieteicēja nāca klajā arī ar argumentu, ka nebija pamata nodalīt kādas atsevišķas preces, jo to kopums ir veidots konkrētam ražošanas procesam.

Tiesa, izvērtējot līguma pielikumā norādītās preces, nesaskata, ka šīs preces nebūtu dalāmas un ka kāda no precēm nespētu funkcionēt, ja pieteicēja, piemēram, būtu iegādājusies mazāk garderobes skapjus, vai ja šajā preču kopumā nebūtu kases aparāta vai manekenu.

Ievērojot minēto, nav konstatējams, ka no akciju sabiedrības „TRASTA KOMERCBANKA" iegādātās preces patiešām ir vajadzīgas pieteicējas saimnieciskās darbības un apliekamu darījumu nodrošināšanai. Tiesa piekrīt dienestam, ka nav konstatējama tieša un tūlītēja saikne starp pieteicējas darījumu ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA" un pieteicējas uz nākotni vērstajiem darījumiem ar Lielbritānijas uzņēmumu.

[11] Apkopjot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējai nav tiesību atskaitīt priekšnodokli par deklarēto darījumu ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA", un dienests pamatoti atteica pieteicējai atmaksāt uzrādīto pārmaksāto nodokli 1640,04 *euro* par šo darījumu.

Darījums ar Lielbritānijas uzņēmumu neveido pārmaksāto pievienotās vērtības nodokli, bet šis vēlākais darījums vērtējams, lai noskaidrotu, vai pieteicējai no akciju sabiedrības „TRASTA KOMERCBANKA" iegādātās preces patiešām ir vajadzīgas pieteicējas saimnieciskās darbības un apliekamu darījumu nodrošināšanai.

Ievērojot tiesas iepriekš izdarītos secinājumus par no akciju sabiedrības „TRASTA KOMERCBANKA" iegādāto preču nepieciešamību

pieteicējas saimnieciskajā darbībā un šī darījuma būtību, nav saskatāma nepieciešamība padziļināti pievērsties pieteicējas darījuma ar Lielbritānijas uzņēmumu faktiskajai esībai. Pat, ja šis darījums notika, tas nemaina tiesas secināto, ka pieteicējai nav tiesību atskaitīt priekšnodokli par deklarēto darījumu ar akciju sabiedrību „TRASTA KOMERCBANKA", jo nav konstatējams, ka tās iegādātas, lai nodrošinātu pieteicējas saimniecisko darbību.

[12] Vienlaikus tiesa konstatē, ka pieteicējai pievienotās vērtības nodokļa pārmaksa 1470 *euro* veidojas vēl arī no citiem pieteicējas deklarācijā uzrādītajiem darījumiem, par kuriem dienests nav izteicis nekādus iebildumus un nav pieprasījis pieteicējai iesniegt dokumentus vai paskaidrojumus, tomēr vienlaikus atteicis pārmaksas atmaksu.

Tādējādi dienests ir apšaubījis visus pieteicējas Pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā par 2018. gada novembri norādītos darījumus. Tomēr, atsakoties atmaksāt pārmaksu, dienestam ir skaidri jānorāda šāda lēmuma pamatojums. Proti, ja dienests apšauba darījumu ekonomisko būtību un darījumu faktu, tad iestādei secinājumi jāpamato ar atbilstoši veiktu lietas apstākļu pārbaudi un šīs pārbaudes ietvaros iegūtajiem pierādījumiem.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 250. panta pirmo daļu tiesa taisa spriedumu, pārbaudījusi, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām un vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības.

Kaut arī, izskatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai ir pārbauda tie faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas pastāv attiecīgā prasījuma izskatīšanas laikā, tiesas pamatfunkcija administratīvajā procesā ir kontrolēt iestādes pieņemto lēmumu. Tādējādi tiesas kompetencē neietilpst dienesta vietā veikt visaptverošu pārbaudi par pieteicējas Pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā par 2018. gada novembri deklarētajiem un dienesta nevērtētajiem darījumiem. To neparedz arī objektīvās izmeklēšanas princips. Tiesa tiesas izmeklēšanas laikā nevar pilnībā iestāties iestādes vietā. Turklāt objektīvās izmeklēšanas principa mērķis ir nodrošināt efektīvu privātpersonas tiesību aizsardzību, nevis kādas valsts pārvaldes funkcijas izpildi, iestājoties valsts pārvaldes iestādes vietā.

Līdz ar to izskatāmajā gadījumā dienesta neveikto pārbaudi par pieteicējas darījumiem nevar aizstāt ar papildu pierādījumu iegūšanu objektīvās izmeklēšanas ietvaros. Tieši iestādei, nevis tiesai ir pienākums iegūt lietā būtisko un nepieciešamo informāciju un pierādījumus.

Turklāt jāņem vērā, ka arī atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas judikatūrai, lai liegtu nodokļu maksātājam tiesības atskaitīt priekšnodokli, nodokļu administrācijas rīcībā ir jābūt pārliecinošiem pierādījumiem, ka nodokļu maksātājs nav izpildījis noteiktās prasības. Pretējā gadījumā dienestam jāpieņem nodokļu maksātājam labvēlīgs lēmums.

[13] Ievērojot minēto, tiesa secina, ka dienesta atteikums atmaksāt pieteicējai pievienotās vērtības nodokļa pārmaksu 1470 *euro* ir nepamatots.

Līdz ar to pieteicējas pieteikums ir apmierināms daļā, uzliekot pienākumu dienestam atmaksāt pieteicējai 2018. gada novembrī deklarētā pievienotās vērtības nodokļa pārmaksu 1470 *euro*.

[14] Tā kā pieteikums ir apmierināms daļā, atbilstoši Administratīvā procesa likuma 126. panta pirmajai daļai no atbildētājas par labu pieteicējai piespriežama tās samaksātā valsts nodeva 30 *euro*.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 251. panta sesto daļu, tiesa

nosprieda

Apmierināt „Kanva EU" SIA pieteikumu daļā.

Uzlikt pienākumu Valsts ieņēmumu dienestam viena mēneša laikā no šā sprieduma spēkā stāšanās dienas izdot „Kanva EU" SIA labvēlīgu administratīvo aktu, ar kuru „Kanva EU" SIA tiktu atmaksāta 2018. gada novembrī deklarētā pievienotās vērtības nodokļa pārmaksa 1470 *euro*.

Noraidīt pieteikumu pārējā daļā.

Piespriest no atbildētājas – Latvijas Republikas par labu „Kanva EU" SIA (reģistrācijas numurs 40203136592) valsts nodevu 30 *euro*.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese I. Andruškina

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU